

Skot sem, Skot tam, nám už je to všechno jedno

cestovní deník Marcely Moser

Malá liška - klub přátel přírody
Olomouc

Skotský vandr už je pryč, pytle plné fajn dojmů ale zůstanou

Někdy na konci loňského léta vznikl nesmělý plán podívat se s Malou liškou do Skotska. Plán nezapadl, naopak postupně získával kontury a na začátku července se uskutečnil. Účastníci 10denního Skotského vandru s dobrou partou, jak jsme výjezd 18členné skupiny ve dvou minibusech nazvali, odjeli, plní napjatého očekávání ve čtvrtek 28. června 2012 večer z Olomouce a přijeli v pondělí 9. července v 1:30 zpět k olomouckému Letadlu s dobrou náladou a plní nepopsatelných dojmů.

Byla to v historii klubu Malá liška nejvzdálenější a co do počtu účastníků největší vícedenní akce. Příprava, na které se pracovalo ve 3,5 lidech prakticky od ledna, znamenala stanovit trasu, prověřit nejvhodnější dopravní prostředky a ty potom zajistit, rozhodnout o velikosti skupiny, zajistit ubytování na čtyřech místech, sestavit rozpočet a rámec na jednotlivé dny a modlit se, aby všechno vyšlo a nebyla žádná nepříjemná překvapení. Organizátorům se podařilo zajistit tuto nutnou kostru, další výplň už byla také na účastnících, kteří se postarali o fajn atmosféru, vycházeli si vstříc, dokázali pochopit, že plány se mohou měnit z minuty na minutu, a dobrá nálada kolektivu nemizela, protože ji průběžně všichni posilovali.

A nyní k tomuto deníku: Jsem moc rád, že se naše členka Marcela Moser takto dokonale zhostila úkolu, který vzala za svůj, a průběžně zaznamenávala atmosféru ve skupině i atmosféru míst, která jsme spolu navštívili. Však už za chvíli posoudíte sami. Takto si nenecháme ty kouzelné a jedinečné okamžiky pro sebe. Vybrané fotografie členů naší výpravy atmosféru dokreslily a před vámi je záznam z cesty, na které se nám vůbec nic špatného nepříhodilo a ze které máme celoživotní zážitek. Je sice amatérské, ale zato plné nadšení, které v nás zůstává.

Jak říkají Skotové - At' vám dlouho kouří komín!

Hynek Pečinka,
předseda klubu přátel přírody Malá liška

Prolog: Plni očekávání opouštíme Olomouc

Tato cesta se chystala velmi dlouho a Hynek už v únoru rezervoval místa na trajektu i v hostelech. Ujeli jsme na ní asi 4 000 km po souši a 1 200 km na trajektu. Jelo nás 18, z toho 10 „děvčat“ a 8 „hochů“ a také dvě malé plyšové lišky. Vyrazili jsme ve čtvrtek 28. června 2012 okolo půl desáté večer z Olomouce plni nadšení s dobrou náladou. Dvě velká auta byla napěchována k prasknutí. Podívat se a rozloučit přišli zůstavší členové některých rodin a klubu Malá liška. Bylo to milé rozloučení a my se vydali za poznáním a dobrodružstvím.

1. den - pátek: Přejezd z Olomouce do Amsterdamu a nalodění

Naše první větší zastávka byla brzy ráno v Německu ve městě Braunschweig blízko Hannoveru. Náladu nám nezkažila ani velmi protivná pokladní v místním Bäckerei (pekařství). Po snídani následovala prohlídka důstojného středu města. Viděli jsme i kovový sloup vytvořený k Mileniu, na kterém byly znázorněny dějiny lidstva - Sloup smíření.

Zajímavá procházka nás čekala v Amsterdamu, kde jsme navštívili střed města s kanály a pitoreskními uličkami. Všude bylo neskutečné množství kol a velmi mnoho lidí jezdilo i po ulicích. Ta kola byla z našeho pohledu poměrně nemoderní, ale tam se tím nikdo netrápil. Dámy v sukních i pánové v oblecích se vesele a s rovnými zády proháněli v ulicích. Také tam byla spousta parkovišť pro kola a některá tam stála určitě léta. A všechna ta kola měla obrovské řetězy na zamykání. Tak se i tam asi krade ve velkém. Byli jsme se podívat i ve vykřičených uličkách, kde ovšem nikdo nekřičel. Zato tam byly velké výkladní skříně s pokojíčky a za nimi nebo ve dveřích těchto příbytků se nabízely kolemjdoucím „dívky“ v miniaturních plavečkách. Byly tam i černošky a Asiatky a byl to fakt divný pohled. Ve všech uličkách se linula „vůně“ marihuany, kterou i s vodními dýmkami prodával pomalu každý druhý obchůdek. Radka se fotila s Batmanem, který roztáhl křídla, až když obdržel 1 euro. Míla zase hladila policejní koně s policajtkami na hřbetech.

Nalodění v přístavu IJmuiden nedaleko Amsterdamu na trajekt King Seaways probíhalo hodně dramaticky. Celníkům nesesedělo složení posádek a počty lidí v autech a měli z toho obrovské hlavy. Nakonec to pochopili a pustili nás na palubu. Lod' měla 11 pater a vyhlížela impozantně. Koukali jsme všichni z horní paluby na Amsterdam a já jsem si říkala - teď tedy naše pout' začíná opravdu. Otevřené moře skýtalo nevšední pohledy, projeli jsme i kolem ropné plošiny. Bred potom fotil západ slunce nad oceánem. Pro nás suchozemce je velmi zvláštní chodit po houpající se lodi. Mořskou nemoc dostala naštěstí pouze Míla, která si toho na lodi moc neužila. Ostatní si to užívali.

2. den - sobota: První den na Britských ostrovech. Z Newcastleu do Fort William

Ráno jsme měli na lodi snídani ve formě švédských stolů a velmi jsme si to užívali. Pak už jsme se bez problémů vylodili v Newcastleu upon Tyne. A nastalo přelepování světel na obou autech. Světla jsme museli přelepít proto, že máme auta konstruovaná na pravostranný provoz a v Británii se jezdí vlevo. Každé světlo na autě svítí pod jiným úhlem tak, aby neoslnilo protijedoucího řidiče. A protože místní to mají vše „levostranně“ a my „pravostranně“, tak bychom je při přejetí na levou stranu bez přelepení filtrem oslňovali. Pěkně tam foukalo, ale našim šikovným hochům se to brzy podařilo.

Zpočátku určitě měli problém jezdit vlevo a tak Dáša našemu řidiči stále opakovala „vlevo, jezdíme vlevo“. Nejobtížnější byl prý pro ně kruhový objezd, kde jsme jeli „proti“, a pak také vyjíždění z postranních ulic, kdy museli dávat přednost všem autům. Ale zvládli to skvěle všichni čtyři (Libor, Jirka, Radek a Sabine) i Dáša, která řídila jeden úsek cesty.

Pokračovali jsme směrem na Edinburgh. Jedna z našich zastávek byla u bývalého mlýna. Tam stál starodávný parní kotel na výrobu páry, která využívala na paření vlny. Byla to krásná technická památka. Krátce jsme se zastavili u hraničního kamene, ba dalo by se říci monumentu, kde vyhrával pravý skotský dudák. A konečně jsme byli ve Skotsku!

Skotsko má 5 000 000 obyvatel a rozkládá se na zhruba dvojnásobném území jako Česko. Takže hustota obyvatel je velmi malá. Jejich národní rostlinou je bodlák, který symbolizuje houževnatost Skotů. Kromě pevniny se skládá z více než 790 ostrovů, z čehož je asi 300 obydlených.

Pokračovali jsme dál a ve městečku Jedburgh jsme si prohlédli velmi zachovalé a působivé ruiny opatství. Od 12. století zde žili v klášteře augustiniáni. Žijí tam i nyní a z dálky jsme je slyšeli zpívat. Bylo v tom něco magického a velmi kouzelného. Z ničeho nic Šárka a Míla zaslechly pochod dudáků, které jsme viděli pouze uličkou mezi domy městečka. Bohužel náš čas nešel nastavovat, proto jsme se za nimi nevydali. Některé to mrzelo ještě hodně dlouho a brblali ostošest.

Čekala nás ještě prohlídka Edinburghu, hlavního města Skotska (420 000 obyvatel). Edinburgh je jedním z největších evropských finančních center. Staré a Nové město (asi 4 500 budov) je zařazeno do světových památek UNESCO. Uprostřed města je hrad, na vrcholku hory, který shlíží do hloubek prázdných jezer směrem k sídlu krále Artuše. Velmi nás překvapilo, že Skotové byli schopni před tímto hradem, kde jsou i korunovační klenoty, postavit příšerné moderní hlediště. Vypadalo tam jako pěst na oko. My jsme prošli ulicí Royal Mile až na nádvoří Hradu, viděli jsme budovu Nového parlamentu, památník Sira Waltra Scotta (psal historické romány, např. Ivanhoe) a také kostel přeměněný na kavárnu.

Bylo už pozdě a my byli plni dojmů a unavení. Pokračovali jsme tedy do Fort William, kde jsme měli rezervovaný nocleh. Cestou jsme pozorovali zvláštní zádumčivou atmosféru a spousty ovcí. Vypadaly úplně jinak než ty naše - měly černé čumáky a tvářily se

důležitě. Skoro jako kreslená ovečka Shaun, která vymýšlí se svými družkami lotroviny.

A konečně jsme končili náročný den v hostelu Farr Cottage Lodge, na břehu zálivu Loch Eil. Jsme v domě a některá děvčata (nebudu jmenovat) si nebyla schopna zapamatovat číselný kód k zámku dívčího pokoje. Zato chlapci jej znali z paměti všichni. Takže dobrou noc.

3. den - neděle: Okolí Fort Williamu

Tak jsme na místě, na které jsme se těšili velmi dlouho. Ujeli jsme 1600 km po souši, z toho 400 km vlevo. Co 20 minut přelo, takže ve Skotsku naprosto normální počasí. Mají zde takové přísloví: „Pokud se ti nelíbí počasí, počkej 20 minut. Ono se změní“. A je velmi pravdivé.

Ráno se všichni probudili včas. Jenom Trpaslík měl se vstáváním velké problémy, protože se nevešel do postele a moc se nevyspal. Původně jsme chtěli zdolat nejvyšší horu Skotska Ben Nevis (1 344 m n. m.). Ale bylo opravdu špatné počasí, tak jsme se rozhodli projít údolím Glen Nevis, zvaného skotské himalájské údolí. Trasa vedoucí údolím řeky Nevis byla náročná a celý den přelo. Naštěstí žádné ztráty na životech nebyly. Jenom Míla chtěla jít sama po opačné straně údolí. Nakonec se vrátila k nám do houfu a pak jsme obdivovali krásné výhledy na vysoké zelené hory, horskou řeku Nevis s obrovskými kameny a divokými potoky prodírajícími se vřesy a divokou šalvějí. Také jsme fotili horského jelena, který pózoval se zjevnou chutí. Na konci našeho dnešního putování jsme viděli 90 m vysoký vodopád An Steal a dále stejnojmenné ruiny bývalého statku. Je to opravdu neuvěřitelné, že i na tak odlehlem a liduprázdném místě kdysi žili lidé.

Cestou nazpět byl na druhé straně řeky domeček a my jsme doufali, že by tam mohlo být něco k snědku. Jediná cesta tam ale vedla po ocelovém laně. Průzkumníkem se stal Radek a zjistil, že v domečku nikdo není. Ale inspiroval Olinku, která si taky cvičně stříhla přechod po laně na druhou stranu a zpět.

Následovala prohlídka poněkud ospalého městečka Fort William. Leží na jižním konci jezera Loch Ness. Byla to původně pevnost, přeměněna roku 1864 na lokomotivní depo. Posádky obou aut dostaly volno, někteří ho využili k nákupu potravin, suvenýrů, oblečení, jiní ke kávě u Řeka.

Pak jsme cestou do hostelu odbočili a prohlédli jsme si ojedinělou stavbu Kaledonského kanálu - Neptunovo schodiště. Je to osm propustí postavených na překonání výškového rozdílu 28 m mezi jezery a mořem. Nevšední podívaná. Jdouce zpět k autům na parkovišti, zpívali jsme s chutí české písně. Spokojení a unavení po celodenním putování jsme se vrátili do hostelu. Každý si přihříval svou polívčičku a nálada byla skvělá.

4. den – pondělí: Z Fort Williamu na ostrov Skye

Právě sedím v hostelu, který se jmenuje Flora MacDonald's na ostrově Skye a večeríme po celodenním putování. Budeme tady nocovat 2x. Hostel máme sami pro sebe a je zde nádherný výhled na zátoku Atlantského oceánu. V popředí se klidně pasou tři bílí koníci s tmavým hříbátkem a na pahorku se usadila zádumčivá ovce. Kolem se porůznu brouzdají kamarádi a různé skupiny si chystají večeri.

Dnes jsme opět viděli mnoho krásných zákoutí hor a údolí. To, co vidíváme v prospektech cestovních kanceláří je najednou před námi skutečné. Glenelg - nejvyšší prehistorické ruiny v Británii. Pravěké čínžáky - Piktský broch Dun Telve z doby železné na pastvinách v Glenelgu. Byly to důmyslně dvouplášťové obrovské dutiny z kamene. Uvnitř byla několikaposchodová konstrukce, kde žila skupina lidí i se zvířaty. Bred by si rád postavil malý "brogeček", ve kterém by trávil víkendy. Budeme sledovat, jestli se mu tento sen splní.

Po cestě posádka veselého auta nachystala písně pro posádku velitelského vozu a na jedné ze zastávek pobavila ostatní i sebe. Jedna z písní byl kánon „Červená se line záře“ a bylo to úžasně harmonické - dali jsme to 2x dokola. Vystoupení bylo zakončeno písní „Skot sem, Skot tam, nám už je to všechno jedno“, kterou zazpívala první lajna - Hanka, Jirka a Libor. Navíc jsme vymysleli nová sousloví (Glen je údolí, Loch je jezero, Ben je hora) *Brrr-Loch: Studené jezero, Bůů-Ben: Kraví hora*. A krásnou skotskou větou: V Glenu je Loch a nad ním je Ben. To byla jen ukázka naší hravosti a jurodivé pohody. Někdo by mohl i namítnout, že to bylo infantilní, ale my jsme se všichni dobře bavili.

Také jsme byli v půvabném pobřežním městečku Plockton (400 obyvatel) a na vlastní oči viděli skotské palmy. Rostou zde díky teplému Golfskému proudu. Skvělý den byl zakončen posezením s kytarou. Někteří odvážlivci se šli potmě koupat do Atlantského oceánu. Přišli zmrzlí, ale šťastní.

Skotsko je, když...

Skotové mají ve znaku červeného lva a mají dvě vlajky.

Skotové vymysleli golf už v 15. století. Země má 540 hřišť a hrají se tam mezinárodní turnaje.

Robinson Crusoe byl údajně Skot. Byl synem skotského ševce. Myslíte, že by někdo jiný než Skot vydržel osmadvacet let na pustém ostrově?

Ovce Dolly byla klonována ve Skotsku.

Ring of Brogar - tajemný kamenný kruh orknejský (má asi 4 300 let)

Ponurá historie života Marie Stuartovny (narodila se roku 1542 a potom byla popravena na příkaz královny Alžběty)

5. den – úterý: Křížem krážem po ostrově Skye

Ráno si naši hoši (Trpaslík, Radek P., Květoš a Robin) dali za úkol obstarat k večeři ryby. Ale ukázalo se, že je to velmi nelehký úkol. Nakonec dovezli obrovskou "rybu" z kamene a nechali ji v autě. Potom číhali, až někdo vyjde z chaty a vážně mu řekli, ať se jde podívat, co budeme mít k večeři. No, nachytali nás skoro všechny! Olinka prosila, jestli si ten kámen-rybu může vzít domů, ale z nedostatku prostoru jí nebylo vyhověno.

Objevovali jsme ostrov Skye a pohoří Red Cuillins, které je považováno za nejmalebnější v celé Británii. Ostrov Skye je 80 km dlouhý, 6,5 km široký a má 117 000 obyvatel. Portree je největší město ostrova Skye, kde byl zrovna odliv a jedna velká loď na suchu. Tam jsme vystoupali na horu nad městem. Byla to obrovská soukromá pastvina a příjemný majitel nám povolil vstup. Nahoře se nám naskytl pohled na Atlantský oceán, něco neobyčejně velebného a působivého. Většina pak prošla i na druhou stranu směrem k moři. Dole jsme si dali kávičko a zvláštní čočkovou, spíš mrkvovou polévku. Posádka veselého auta už vymýšlela program na plánovaný skotský večírek a srdečně se u toho bavila.

Odpoledne jsme jeli do skalnatého pohoří Cuillins po pobřeží tvořeném četnými zálivy. Tam jsme vystoupali na neotřelou vyhlídku vysoko nad mořem až k obrovskému monolitu Old Man of Storr, který se tyčí do výšky 49 metrů. I tak vysoko nad mořem se klidně pásly ovce a Dáša, vylezší z posledních sil nahoru si hned zapálila, řkouc „Je tady moc kyslíku“.

Na konci ostrova Skye stojí jedinečný starobylý hrad Dunvegan Castle - již 800 let je obydlen jedinou rodinou - klanem McLeodů. Je velmi krásný a zajímavý i architektonicky. Jsou tam nádherné zahrady a v Armadale parku jsme objevili i "prádelnu". Míla se Šárkou, Květošem a Olinkou našli obrovské listy nějaké rostliny a s nadšením se u ní fotili.

Ve Skotsku jsou neuvěřitelně krásné pohledy do hor, strmých strání, na pasoucí se ovce a po dešti nádherné tlumené světlo, které jsem nikde jinde neviděla. Náš slovník byl při pozorování krajiny velmi jednoduchý - „krása, nádhera, krása...“ a taky „vlevo ovce, vpravo ovce“, „vepředu mezi auty skot“.

Olinka již druhý den po večerech restauruje Trpaslíkovy krat'asy. Roztrhl si je na choulostivém místě v rozkroku. Olinka vystříhla kus látky z jiné části, aby mohla opravit původní trhlínu. Je velmi pečlivá. Doufáme, že dostane patřičnou odměnu. A doma opravdu na našem setkání dostala od Trpaslíka košík borůvek.

6. den – středa: Ze Skye přes Loch Ness do Inverness

Odpočinkový den. Odjížděli jsme ráno z hostelu Flora MacDonald. Někdo upozornil, že na věšáku visí černá bunda. Olinka, která má novou černou bundu, se domnívala, že je její. Pořád nad tím přemítala a asi po 10 km jízdy s hrůzou zjistila, že má svoji v batohu. Svědomí jí nedalo a tak se jedno auto vypravilo s milou bundou zpět. Ostatní se kochali pohledem na maják Ornsay nedaleko přístavu v Eilean Jermain. Byl to opravdu úchvatný pohled - odliv a zelené řasy na okrajích břehů, pohádkové sluneční světlo po dešti a nedaleko uprostřed krajiny krásný bílý maják jako z pohádky.

Prohlédli jsme si nejpřitažlivější středověký hrad tyčící se nad jezerem Loch Duich - Eilean Donan Castle. Původní hrad byl postaven na obranu proti Vikingům. Byla tam replika viktoriánské (19. stol.) kuchyně i se sloužícími. Neskutečně opravdové. Nešikovná kuchařka, které padaly talíře, špajz plná zvěřiny a drůbeže, guvernantka dohlížející na servírování pokrmů. Jako živé! Radka se nerozpakovala a brala "číšníkovi" z talíře pokrmu. Všechny věci ale byly přišroubovány a připevněny, aby se i ostatní lidé mohli podívat.

A konečně jezero Loch Ness s bájnou nestvůrou. Je hluboké až 300 m a leží v nadmořské výšce 16 m. Je celosvětově známo díky známé příšeře Nessie. Od roku 1822 je součástí Kaledonského kanálu (35 km), který spojuje západní atlantické moře se Severním mořem. Před muzeem jezera Loch Ness stál batyskaf, vypadající jako zhmotnělá představa Julese Verna. Potom jsme se rozdělili a jedna část výpravy dala přednost muzeu, kde byla legenda o příšeře Nessie rozpracována do nejrozdílnějších detailů. Druhá skupina se snažila nejít kolem jezera nějakou skulinku, kterou by se dostala ke hladině a mohla pozorovat jezero ve skutečnosti. Ani jedna ze skupin opravdovou nestvůru nezahledla, i když... my, co jsme byli u jezera, jsme zahledli při namáčení dolních končetin do jeho vod pod hladinou obrysy... Kdoví.

K večeru jsme doputovali do města Inverness a ubytovali se v Inverness Tourist Hostel. Inverness je hlavní město skotské Vysočiny se zámekem na břehu řeky Ness a má 55 000 obyvatel. Zámek dnes slouží jako sídlo místního soudu a šerifa. Část výpravy se ještě vpoledvečer vydala na vycházku po městě. Obešli jsme historickou část města a přes most až na Hrad. Shora jsme viděli řeku Ness a mnoho kostelů, každý jině cirkve. Pak jsme se vraceli kolem skotských obchůdků a pubů, do kterých jsme nahlíželi.

7. den – čtvrtek: Fort George a večer v Inverness

Zůstáváme v Inverness a jedeme se místním autobusem podívat na velkou pevnost Fort George. Procházka začíná na mořském břehu asi 2 km od pevnosti. Všichni máme hlavy skloněné a hledáme zajímavé mušličky. Moc jich tu ovšem není, břeh je pokrytý velkými oblázky a je odliv. Přesto tato vycházka má své kouzlo. V dáli vidíme obrovskou pevnost (např. fort v Křelově vypadá proti němu miniaturně) a nad hlavami nám křičí rackové.

Pevnost Fort George je dosud v držení vojáků a je tam stálá posádka. Obvod fortu je dlouhý jednu míli, takže je to opravdu rozsáhlá pevnost. Jsou tam obrovská děla a vybavení několika světnic je historické - tj. kovové sklápěcí palandy a matrace plněné senem. Mě nejvíc uchvátil pohled na moře z obrovských hradeb bastionu, šumící příboj a křik racků. Připadala jsem si jako na konci světa. Měli tam plavat i delfíni a opravdu, někteří je zahlédli a vyfotili. V místnosti, kde se prodávají vstupenky je i obchod s tradičními skotskými čapkami a stejnobarevnými kravatami. Slušelo to všem, kteří byli puzeni si je vyzkoušet (Květoš, Trpaslík, Libor, Robin a dokonce i Šárka).

Zpět jsme šli opět kolem moře do malinkého městečka Ardersier na autobus. Tyto autobusy byly velmi zvláštní: sedadla dozadu stoupala do výšky jako někde na divadle. Vedle Květoše si přisedla mladá dívka a dala si na uši sluchátka. Mezi naši skupinu se posadil i Skot s vřesovitým účesem. Načež v levé části autobusu se začínaly rozvíjet v češtině rady Květošovi, co by mohl s dívkou - ve vši slušnosti. Rady se šířily jako vlny po sedadlech nahoru a z vrcholu dolů ke Květošovi. Skot, který se ocitl uprostřed dění nevěděl, co se děje. Všichni byli mrtví od smíchu, jen dívka, která měla sluchátka a byla hlavní aktérkou scénky, s klidem vystoupila.

K večeru jsme se vypravili do Inverness za kulturou. Přesněji řečeno do pubu ochutnat skotský haggis (tři válečky - tmavý byl skopové maso s kroupami, světlý byly brambory a ten dožluta byl vařený tuřín) a dát si pivo. Ochutnali jsme několik piv a Trpaslík daroval přítomným dámám pastelky. Pokračovali jsme prohlídku města včera vytipovaným pubem. Když jsme přišli, bylo v hospodě velmi mrtvo. Požádali jsme hospodského, jestli by nepustil skotskou muziku a nenaučil nás nějaký skotský tanec. Řekl, že je "óland'an Arnold", takže skotské tanečky neumí. Přesto nám pustili s barmankou Sharon skotské písně. A pak to přišlo: Tančili jsme jako diví, nakonec i Sharon se přidala a toužila si zatančit s našimi hochy. Největší legrace byl tanec Trpaslíka s Liborem - oba se do něj vrhli s nezměrným entuziasmem. A hosté jen kulili oči, jak se umíme bavit. Krásný byl taky pohled na Sharon a Trpaslíka - ona měla 149 cm a on má 205 cm! Byl to skvělý večírek v Inverness.

8. den – pátek: Z Inverness do Stirlingu

Jmenovalo se to The Glenfiddich Distillery. Skotská whisky je vyrobená z ječmene, kvasnic a pramenité vody. Bývá 2x destilovaná. Naši skupinu vedla milá Karolína, která pochází z Německa a ve Skotsku žije už 16 let. Jen někde se smí fotit, ale co jsou pro nás takové zákazy (Bred několik záběrů pořídil). Karolína nás provedla celou palírnou, všechno vysvětlila a Hynek překládal z angličtiny její výklad, druhé skupině překládal Bred. Ten výklad asi zajímal více hochy, ale my jsme koukaly na to, jak se vaří slad a na krásně vyleštěné obrovské destilační trubky. Celý výklad trval asi hodinu a byl zdarma. Nakonec nám nachystali ochutnávku 12leté, 15leté a 18leté whisky. Všichni se shodli, že jim nejvíce chutnala ta nejmladší whisky. Nejsme tedy fajnšmekři.

Musely jsme si odskočit na WC a koukaly jako blázni. Jana šla první a myslela si, že zabloudila do kanceláře generálního ředitele, tak rychle vycouvala. Přední obrovská místnost měla velký krb s posezením s tradičními křesly a kulatým stolem. Nad krbem visel velký erb jako na zámku. A to se neutajilo ani před hochy, kteří přišli na čumendu. Když někomu ukazuji tuto fotku a dám hádat, co to je, tak se nikdo netrefí.

Poslední z dnešních zastávek byla u nádherné katedrály v Dunkeldu u řeky Tay. Katedrála stojí v parku a člověk se s úctou zastavuje, protože tady "šly dějiny". Uvnitř byly letáčky o katedrále v různých jazycích, překvapivě i v češtině. Na konci letáčku nás autor vyzývá " Pozastavte se na chvíli... a přijměte pokoj do svého srdce", což jsme udělali.

A po dlouhém dnu jsme dojeli do města Stirling, kde jsme měli rezervovaný nocleh v hostelu Willy Wallace (skotský národní hrdina). Na prohlídku města moc času nezbývalo, ale přesto jsme zahlédli nejvýznamnější hrad ve Skotsku, kde je památník Williama Wallace. Vyhlídková terasa je prý jako Sarumanova věž z filmu Pán prstenů

Večer jsme si uspořádali v hostelu mezi palandami skotský večírek. Režie se ujala Olinka s Janou a navlékly Libora, Jirku a Trpaslíka do "kiltů", skotských ponožek a pokrývek hlavy. To, co si Veselé auto zkoušelo několik dní ve skrytu, předvedlo teď všem. Olinka hrála skotskou baladu „Tři bratři“ a naši tři Skotové názorně předváděli, o co se v písni jedná. Nejkouzelnější byl Libor, jenž na sebe vzal několik podob nejmladšího z bratrů. Ani ostatní " bratři" však nezháleli a jak se zpívá v písni: kostkami metali, pivo pili. My ostatní jsme zpívali s Olinkou a předváděli další scénky. Potom tam někdo pozval jednoho českého mladíka z Prahy s dívkou, kteří se připojili také. Večírek končil ve společenské místnosti, odkud jsme spolehlivě vypudili všechny ostatní spolubydlící, až na jednoho, který si to asi také užíval.

9. den - sobota: Z Inverness do přístavu v Newcastlu

Tak máme dnes poslední den ve Skotsku a jedeme se podívat do malého městečka Lockerbie. Název městečka je světově známý v souvislosti s tragickou událostí z 21. prosince 1988, kdy nad městem v důsledku teroristického útoku explodoval Boeing 747 společnosti PanAm 103. Procházeli jsme se po hřbitově a ujala se nás paní, která má na starosti malé muzeum. Je tam velký látkový obraz, kde je za každého mrtvého člověka přilepen jeden lístek na stromě. Pak nám řekla, že se do návštěvní knihy dosud nikdy nezapsal žádný Čech. Tak jsme byli první.

Po cestě do přístavu jsme měli příjemnou přestávku a prohlédli si část Hadriánova valu, který by původně dlouhý 80 římských mil, což odpovídá přibližně 117 kilometrům. Stavba valu začala roku 122 a trvala zhruba 10 let. Od roku 1987 jsou zbytky valu zařazeny na Seznam světového dědictví UNESCO.

Val se stal severní hranicí římského impéria a nejlépe opevněnou částí hranice, za kterou již římský vliv nesahal. My jsme vystoupili na skalnatý kopec podél valu a pozorovali jsme stádo šedých krav a rychlé změny tmavých mračen. Byla to krásná podívaná.

Odpoledne jsme se bez problémů nalodili na trajekt Princess Seaways. Asi to byla dcera prvního trajektu, který byl větší a jmenoval se King Seaways. Skotsko se s námi loučilo mlhou a já jsem si říkala, „snad někdy příště“. Určitě nám má znovu co nabídnout k prohlídce a neskutečně fantastní příroda s ovce a skotem zde bude i nadále. Také v průvodcích nelhali o velmi přátelské letoře Skotů. A navíc jsou všude čistá WC úplně zadarmo! Takže, ať žije Skotsko!!!

Byli jsme rádi, že na lodi máme čisté povlečení a koupelničku „pouze“ pro čtyři. Na pevnině v hostelech byly někde jen dvě sprchy pro celé patro. Po ubytování jsme se toulali po palubách a zaslechli jsme zvuk kytary. A ejhle, mezi 5. a 6. palubou hrál Hynek rozloživ své texty po zemi a přizvukovala mu Dáša se Sabine. Tak jsme se postupně přidávali, kolem po schodech chodili lidé a koukali a někteří dokonce tleskali. O půlnoci nás ale požádala jedna dáma, abychom produkci skončili, že se chce vyspat. Takto vypuzeni v nejlepším jsme opět bloumali po lodi a skončili na místní diskotéce. Všichni tančili s obrovským nasazením, až jsem se divila, že jsme toho schopni po celodenním putování. Zvláště Trpaslík juchal jako o život. Krásné zakončení tohoto večera.

10. den – neděle: Z Amsterdamu zase domů

Snídali jsme jako lordi - 2 hodiny. Snídaně byla opět formou bufetu a my jsme ochutnali od každého kousek. Ještě jsme sledovali moře za okny a pak už byli vidět rackové a my jsme se ocitli zase na naší staré dobré pevnině. Vylodění proběhlo bez problémů, a tak jsme uháněli domů.

Někde před Brnem byla zastávka a Hynek zhodnotil „Skotský výlet s dobrou partou“. Naši řidiči Libor, Jirka, Sabine, Radek a část i Dáša nás spolehlivě vozili a určitě to nebylo jednoduché po pravé straně, natož ve Skotsku po levé. Velký dík patří Radkovi, Hynkovi a Sabine za naplánování trasy, objednání trajektu i za organizaci jednotlivých dnů. Cestu připravovali už od února a v podstatě všechny plány se proměnily ve skvělé zážitky. A ostatní se z nesourodé skupiny lidí od 20 do 60 let stali opravdu partou. Takže, kam příště? Třeba do rumunského Banátu...

Epilog

Rozjžděli jsme se do svých domovů v pondělí ve 2 hod. a hned zítra v úterý nás čekal pravidelný Posed s burzou fotek ze Skotska. Radek Hrachovec se ujal tohoto nelehkého úkolu a vybral k prezentaci to nejpodstatnější. Sešlo se mu asi 4 000 snímků a vypálil část na CD pro ostatní. Ještě jsme byli plni zážitků a tak jsme s chutí sledovali onu burzu.

A "Skotský vandr" měl ještě pokračování za týden v úterý 17. Července. Radka udělala asi kilo tvarůžkové pomazánky a bála se s tímto dynamitem jet vlakem. Olinka je velmi pozorná hostitelka a i tohle setkání bylo velmi příjemné.

Takže příště třeba Provence,... nebo Litva... a já doufám, že rumunský Banát.

**Skot sem, Skot tam,
nám už je to všechno jedno**

cestovní deník Marcely Moser
fotografie: Hynek Pečinka, Radek Hrachovec

© Malá liška – klub přátel přírody, 2012

VYDÁNO NA PODPORU DOBRÉ NÁLADY

MALÁ LIŠKA – KLUB PŘÁTEL PŘÍRODY

turistické akce v přírodě, amatérské kulturní aktivity

Schweitzerova 70, 779 00 Olomouc • tel: 602 431 149 • fox@malaliska.cz

www.malaliska.cz